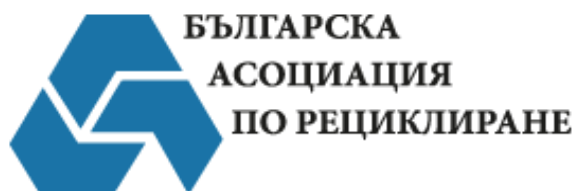

МЕДИА МОНИТОРИНГ

13 СЕПТЕМВРИ 2022 г.

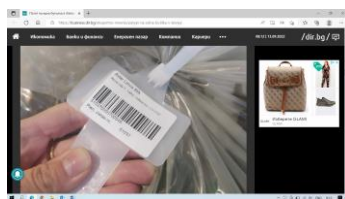
Член на:

Източник: [ДИР.БГ](https://business.dir.bg)

Заглавие: Пътят на една бутилка в Латвия

Линк: <https://business.dir.bg/ekspertno-mnenie/patyat-na-edna-butilka-v-latviya>

Текст: Намирам се в латвийската столица Рига и влизам в магазина, сравнително голям над 300 кв.м, купувам минерална вода, няколко бутилки бира, защото е август и всяка една от тях има свой уникален баркод.

От февруари в Латвия работи новата депозитна система за връщане на пластмасови бутилки до 3 литра, стъклени бутилки и кен опаковки срещу депозит от 10 евроцента. В малките населени места участват магазините над 60 кв. м площ. В страната има над 1400 места, включително и заведения и ресторанти, на които мога да върна бутлките с уникалния код. От началото на годината досега над 5000 продукта вече могат да бъдат проследени от пускането на пазара до превръщането им в ресурс за рециклиране или за повторна употреба.

Така мога да върна моите бутилки в машината, която се намира в магазина или във всеки магазин или място, където има поставен такъв пункт за събиране на опаковките, било то дори на паркинг пред големи търговски вериги. Пускам всички събрани бутилки и е възможно дори да получа касова бележка с депозит за повече от 5 евро, които мога да добавя към покупките си в магазина, в някои магазини дори (зависи от политиката на магазина) мога да си върна тази сума в кеш. Имам стимул да предавам всички чисти пластмасови и стъклени бутилки, защото знам, че за тях ще получа реално пари чрез нова покупка или пари в кеш. Това е депозит, който вече е включен в цената на бутилката. Но знаете ли моята бутилка от България не беше приета, защото не е част от депозитната система, за нея няма платена такса за преработка и аз за нея няма как да получа депозит. Всъщност машината прие кен опаковка от Кола, но вероятно става дума за международен код на производителя, обясниха от оператора на латвийската депозитна система. Но за миг изпитах усещането, че сме пробили защитата на латвийския модел.

Как се случва всичко - къде отива бутилката със своя уникален баркод

В Латвия, която е с близо 2 млн. души население и разположена на 64 кв. метра се потребяват 450-500 милиона опаковки. Страната решава да въведе системата преди около две години. Започва работа по определяне на правилата за всички участници, които ще се включат в системата- производители, търговци, заведения и ресторанти. Открита е тръжна процедура, в която се включват два участника и печели Държавен системен оператор - Depzita iepakojuma operators (DIO), в който влизат производители и търговци, а впоследствие и рециклиращите компании. Но финансирането е осигурено от четирите най-големи производителя в страна с гарантиран от държавата заем.

Държавата контролира този процес чрез Държавната служба по околна среда, независим орган към Министерството на околната среда и водите. Цената на депозита се гласува пък от Комисията за регулиране на цените както се случва с цените на водата и електроенергията, знаете при нас този орган е Комисията за енергийно и водно регулиране.

Та всъщност операторът DIO е инвестирал 40 млн. евро и планира да възвърне своята инвестиция в рамките на договора, който има с държавата от седем години, събщи Микс Стуритис, главен изпълнителен директор, DIO.

Опаковките пристигат с баркод и в единствения сортировъчен център в Латвия

Какво се случва след като върна бутилките в магазина? Магазинът ги събира в специални торби и ги предава на оператора. Самите търговски обекти получават на свой ред по 2 евроцента от оператора за предадена опаковка. Те по никакъв начин не заплащат за машините, но трябва да определят място. Според Стуритис това е въпрос и на политика към потребителя, защото хората започват да предпочитат търговски обекти, в които могат да върнат своите опаковки.

Всяка от тези торби има специален баркод, който показва произхода на опаковките и магазина, от който идват, да не забравяме, че всяка има свой индивидуален баркод. Все пак производителите са имали шестмесечен срок за промяна на етикетите и добавяне на специалния знак на системата, който е различен във всяка страна.

Важно е да кажем, че опаковките пристигат в единственият сортировъчен център в столицата на Латвия -Рига, който посетихме. Тук идват както пластмасовите бутилки и кен опаковки, които се смачкват и приготвят за рециклиране, така и стъклените бутилки, които се използват повторно.

За седем месеца работа на депозитната система в Латвия са събрани над 121 млн. опаковки от общо продадените за същия период 187.7 млн. опаковки. Пластмасовите бутилки са 46%, а кен опаковките са 26%. Стъклените бутилки за повторна употреба са 22% от всички върнати бутилки и могат да се използват повече от 15 пъти. По-малко от 6% са стъклените бутилки, които не могат да се използват повторно.

Можете ли да си представите всяка една от тези опаковки може да се проследи, машините в сортировъчния център веднага засичат барковете. Но по този начин се знае колко опаковки пристигат от съответния търговски обект, на база на което той получава своето заплащане.

От друга страна ако производителят е заявил по-малко пуснати на пазара опаковки в опит да плати по-малка такса, веднага ще бъде засечен по реално пристигащите в центъра за преработка бутилки. Сортировъчния център не е много голям на площ от 3500 кв. м преработва по 1,5 млн. опаковки на ден, а има капацитет да преработва 3,5 млн. опаковки. В халето е шумно и дори може да бъде опасно при счупване на стъклените бутилки, които се натрошават за претопяване. По една от дългите поточни линии минават пластмасовите бутилки, които се смачкват и балират, за да отидат за рециклиране. Стъклените бутилки за бира за многократна употреба се сортират в касетки, а останалите се строшават по бяло, зелено и цветно стъкло.

Системата отвътре - сортиране, смачкване и подготовка за рециклиране или повторна употреба

Производителите заплащат такса за събирането на опаковките по 440 евро на тон за стъкло, 1200 евро на тон за пластмасови бутилки и 240 евро на тон за кенчета. Операторът печели от няколко неща, от таксите от производителите, от продадените за рециклиране опаковки и невърнатите депозити. Според закона производителите не плащат за бутилките за повторна употреба.

Всъщност според данните на Държавната служба по околна среда Латвия вече рециклира 48% от пуснатите на пазара опаковки като целта е до края на годината да станат 70%, съобщи Лаура Антейна от контролния орган. От следващата година Латвия планира да разшири системата и да започне да събира и бутилките от алкохол, с което ще стане втората страна в ЕС след Финландия.

Ресурсът от пластмасовите опаковки остава в Латвия, кен опаковките заминават за производител в Германия, стъклото се предава за преработка в Литва, обясни Стуритис.

Естествено системата все още има своите предизвикателства, защото не всички търговци са се включили, но към момента те са под десет, така оператор и държава работят по въпроса да убедят всеки отделен търговец в ефективността на системата.

Чистият път на опаковката в Латвия и невидимият ѝ маршрут у нас

Към момента всички останали опаковки -буркани от компоти и сладка, опаковки от мляко и други опаковани храни се събират по познатия начин с контейнери, но хората заплащат според количеството боклук, което изхвърлят, а не в зависимост от размера на жилището както е при нас. Общината сключва договор с компания като доставчик на ток или интернет, с който хората имат ангажимент да сключат договор.

Оказва се ние изхвърляме чистите опаковки заедно с мръсните в един и същи контейнер, а те се озовават постоянно в природата и очевидно след толкова години все още не сме се справили ефективно с този проблем. При нас системата с цветните контейнери събира както чистия ресурс, така и останалите опаковки, които след това се сортират в инсталации. Ангажимент за събиране на тези опаковки имат организациите по оползотворяване на опаковки, които отчитат брой събрани количества без обаче да знаем обаче кои точно са събрани и колко от тях се рециклират ефективно, защото влизат и всички останали опаковки. Така замърсените опаковки по-трудно се превръщат в ресурс.

Производителите плащат продуктови такси към организациите по оползотворяване. А хората плащат такса смет, която по никакъв начин не зависи от количеството изхвърлени отпадъци, а напротив от размера на жилището. Тогава какъв е смисълът да се изхвърля разделно ако тези опаковки след това се смесват. Смисълът е хората да имат стимул и да знаят, че тези опаковки се превръщат в ресурс, а не отиват на сметището. Като че ли искаме тези опаковки да останат непроследими или да се горят.

Според организациите по оползотворяване на опаковки са направени вече милиони левове инвестиции в центрове за сортиране на опаковките от цветните контейнери. Но само преди няколко месеца беше свикана работна среща на всички заинтересовани страни с бившия заместник-министър на околната среда Николай Сиджимов, с което екоминистерството даде зелена светлина и започна разговори за създаване на депозитна система и в България.

Днес тази тема е в застои, но е ключово да видим как ще се развие след изборите и избора на ново правителство, защото липсата на ефективно събиране на отпадъците е дефект на системата ни от десетилетие.

Много е важно да се открие общ механизъм и национален модел, по който да се случи депозитната система, коментира Жана Величкова, изпълнителен директор на Асоциация на производителите на безалкохолни напитки. Всеки пилотен проект за организиране на депозитна система в момента би бил много вреден, допълни тя. Пилотен проект ще бъде работещ ако вече има одобрен национален модел, смята тя.

Никой не знаеше пътят на опаковките преди депозитната система

Депозитната система става все по-необходима, защото производителите ще имат задължение да вложат 30% рециклируеми материали в опаковките до 2025 година.

Никой не знаеше какво е количеството на отпадъците преди въвеждането на депозитната система, сега всяка бутилка има свой код и може да се проследи, коментира Анна Ларсон, директор, кръгова икономика в европейската

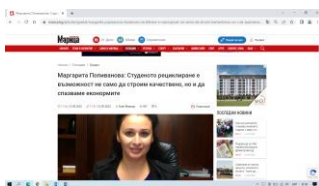
платформа Reloop Europe. Reloop е международна организация с нестопанска цел, обединяваща индустриалния сектор, правителствени и неправителствени организации, които споделят обща визия за кръгова икономика - система, при която ресурсите се поддържат в непрекъсната употреба, а отпадъците и замърсяването се елиминират. Връщането на бутилката срещу получаване на депозит или пари в кеш е познат принцип от миналото, към който страните постепенно се връщат и вече 12 държави в ЕС го прилагат като пионер е Швеция още от 1984 година.

Постижимо е 90% събиране на всички опаковки, което оказва сериозно влияние върху замърсяването на околната среда. Депозитната системата намалява въглеродния отпечатък с 30%, защото един камион събира всички видове опаковки, а и хората ги връщат в най-близките за тях магазини, коментира още Анна Ларсон. Депозитната система е единствената, която гарантира кръговата икономика, обобща Ларсон.

Източник: Марица

Заглавие: Маргарита Попиванова: Студеното рециклиране е възможност не само да строим качествено, но и да спазваме еконормите

Линк: <https://www.marica.bg/plovdiv/gradat/margarita-popivanova-studenoto-reciklirane-e-vazmojnost-ne-samo-da-stroim-kachestveno-no-i-da-spazvame-ekonormite>

Текст: - Г-жо Попиванова, защо компанията "Европейски пътища" реши да подкрепи кампанията "Да живеем в по-чист град"?

- "Европейски пътища" е трайно ангажирана с развитието и просперитета на Пловдив и региона. Ние строим инфраструктура и я поддържаме и винаги сме го правили с мисъл за хората, за пловдивчани, за бъдещите поколения. Качественото изграждане на инфраструктурните проекти в никакъв случай не трябва да бъде за сметка на качеството на живот на хората.

И в този ред на мисли кампанията "Да живеем в по-чист град" за "Европейски пътища" като бизнес компания е не само призив, а той е и начин на мислене, и стандарт, който ние се опитваме да прилагаме. Искам да благодаря на вестник "Марица" и "Хермес медия", разбира се, за тази прекрасна инициатива, с която всъщност обществеността може да научи какво прави бизнесът в Пловдив, за да може да поддържа една по-добра и чиста околна среда, както и да опазва природата.

- В изложбата представяте метода студено рециклиране, който осигурява качествен ремонт и е щадящ за екологията. Как и къде се използва той?

- Точно така, методът за студено рециклиране се използва от "Европейски пътища" повече от 8 г. и мога да ви кажа, че в област Пловдив специално наблюдаваме на

използването му. Има много важни инфраструктурни проекти в областта, които са направени по този метод. И това са съвсем наскоро отвореното и предстоящата отсечка, която трябва да се отвори от Околовръстен път, който е толкова важен. Също така пътищата Асеновград-Кърджали, Асеновград-Първомай, много важна е и рехабилитацията на АМ "Тракия", която беше извършена миналата година, тя също е направена по този метод.

А иначе по същество самият метод представлява следното нещо - нарушената асфалтова настилка се претрошава и се замесва с долния слой, който е носимият слой. По този начин се създава една много по-качествена настилка. Без да имаме изхвърляне на строителни отпадъци, което представлява самият фрезован материал, както и натрупването на инертния материал, който се вади от пътната настилка. Още повече - за Пловдив и региона има доста сериозен проблем, който стои на дневен ред, и това е липсата на качествен инертен материал за създаването на пътни настилки и асфалтовите смеси.

По този начин разрешаваме и част от този проблем, тъй като не е ясно и бъдещето за продължаването на концесията на кариера Белащица. А иначе самата инвестиция в студеното рециклиране е в рециклатори, в грейдери, валяци и целият този набор от машини прави това производство. Всъщност инвестицията, която ние сме направили в тази скъпа техника, не е само за да можем да строим качествено, което всъщност е много важно, но то е и да можем да спазваме екологичните норми.

Кампанията "За по-чист град" на "Марица" и "Хермес медиа" е кауза за по-добър живот. Такъв, какъвто заслужават децата ни и техните наследници. С фотоизложба на входа на Цар Симеоновата градина в любопитни пана показваме, че каузата не е толкова недостижима. Трябват добри намерения, мисъл за бъдещето и малко усилие. Голяма част от бизнеса доказва, че е социално отговорен и темата за екологията е заложена в корпоративната политика. В поредица от публикации мениджъри на изяви пловдивски компании ще разкажат за стъпките, които предприемат в името на голямата цел - по-чист град.

Фотоизложбата "Да живеем в по-чист град" може да бъде разгледана до 30 септември.

Източник: [Trafficnews.bg](https://trafficnews.bg)

Заглавие: Без шум и излишна показност – доброволци чистят Лаута, докато разхождат кучетата си

Групата от няколко души събра няколко чувала с отпадъци

Линк: <https://trafficnews.bg/plovdiv/bez-shum-i-izlishna-pokaznostdobrovoltsi-chistiat-lauta-256100/>

Текст: Почистването на градските пространства и зелените площи от доброволци добива все по-голяма популярност, а акциите в Пловдив вече се редят една след друга. Кметове, шефове на общински предприятия, общественици и граждани се захващат и в определения ден започват да чистят и събират отпадъци. Почти винаги това се случва под светлините на камерите на медиите или бива стриймвано в социалните мрежи.

За съжаление, нерядко показването на добрия пример обаче бива експлоатирано от определени хора за трупане на лична популярност, респективно за „други цели“.

Репортер на TrafficNews улови група от петима души, които тази сутрин са решили да разхождат кучетата си, екипирани и с чували за смет. Без шум и излишна показност групата върви и събира отпадъците на хората. Видимо те са събрали няколко чувала с отпадъци, които след това няма да бъдат заснети и качени в социалните мрежи.